

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Sylvie Šiškeové právní věci žalobce: **T. M.**, zastoupen Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou, se sídlem Masarykovy sady 76/18, Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2019, č. j. OAM-860/ZA-ZA11-LE24-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 11. 2019, č. j. 63 Az 34/2019 - 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **ne má** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Beatě Kaczynské, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4114 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 26. 11. 2019, č. j. 63 Az 34/2019 - 51, zamítl žalobu žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2019, č. j. OAM-860/ZA-ZA11-LE24-2018, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[3] Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jen tak by byla přijatelná (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[4] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Z napadeného rozsudku je zřejmé, jakými úvahami byl v rámci posouzení věci krajský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Rozhodnutí žalovaného přitom vycházelo z dostatečně zjištěného

skutkového stavu v návaznosti na tvrzení stěžovatele ve správním řízení nebo dokumenty popsané v napadeném rozhodnutí (viz str. 3 a 8 napadeného rozhodnutí). Jestliže krajský soud dospěl k totožným závěrům jako žalovaný, nelze to hodnotit jako nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 – 36). Z kasační stížnosti taktéž plyne, že stěžovatel brojí proti konkrétním důvodům napadeného rozsudku, nelze jej proto hodnotit jako nepřezkoumatelný, jelikož stěžovatel pouze nesouhlasí s právním názorem v rozsudku uvedeném.

[5] Se závěry krajského soudu ohledně nenaplnění předpokladů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a vyhodnocení obsahu důkazů obsažených ve správním spise považuje za správné.

[6] Azyl slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (viz zákon o azylu), a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (tj. osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území České republiky není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005 – 43). K tomu lze odkázat i na usnesení ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 117/2014 – 93, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že *„[d]le ustálené judikatury je poskytnutí azylu zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocítuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem.“*

[7] Co se týče otázky zjišťování skutkového stavu žalovaným, tou se opakovaně zabývala judikatura zdejšího soudu, srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, č. 181/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 48, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 - 42, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66. Žalovaný i krajský soud vycházeli z relevantních podkladů a dostatečně se zabývali situací v zemi původu stěžovatele, resp. stěžovatelem tvrzenými důvody, pro které žádal o udělení mezinárodní ochrany. Jejich postup odpovídá konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu. Žalovaný vycházel z podkladů splňujících požadavky uvedené v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, publ. pod č. 1825/2009 Sb. NSS, v němž zdejší soud uvedl, že *„při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“*. Konkrétně se jednalo o následující dokumenty: Informace MZV ČR ze dne 1. 8. 2014, č. j. 110105/2014-LPTP, Informace MZV ČR ze dne 16. 5. 2018, č. j. 1103728/2018-LPTP, informace Velvyslanectví Ukrajiny v ČR „Vyhotovení cestovního pasu občana Ukrajiny pro výjezd do zahraničí“ ze dne 12. 6. 2018, Zpráva OHCHR o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 19. 9. 2018 (viz str. 3 a 6 napadeného rozhodnutí). Nejvyšší správní soud přitom považuje zdroje informací žalovaného za přílehlavé a s jejich vyhodnocením se ztotožňuje.

[8] K otázce pronásledování stěžovatele ze strany státních orgánů z důvodu odmítání případného nástupu k výkonu vojenské služby a účasti na bojových akcích je možné odkázat na rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že *„[o]dmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením*

pokračování

nebo náboženstvím.“ Samotné odmítání vojenské služby tedy odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Branná povinnost je totiž sama o sobě přípustným a zcela legitimním požadavkem státu kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 – 30, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 – 43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 – 34).

[9] Nejvyšší správní soud v souvislosti s výkonem vojenské služby na Ukrajině dále poukazuje např. na usnesení ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 – 34, v němž konstatoval, že „[p]okud stěžovatel vyjádřil obecný politický nesouhlas s účastí na bojových operacích probíhajících na východě Ukrajiny, je v dané věci třeba upozornit na informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, ve které se uvádí, že „[p]odmínky výkonu základní vojenské služby jsou na Ukrajině standardní. Vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zóny ATO (tj. antiteroristické operace), mohou se ale rozhodnout dobrovolně. (...) Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není kvalifikováno jako trestný čin. (...) Institut alternativní služby byl v minulém roce znovu zaveden. Vojáci základní vojenské služby mohou odmítnout sloužit například z náboženských důvodů a nastoupit na alternativní službu, klasicky je služba vykonávána v nemocnicích. Na základě rozhodnutí prezidenta Ukrajiny nesmí voják základní služby sloužit v zóně ATO, pokud se k tomu dobrovolně nerozhodne. Pro vyslání do zóny ATO musí voják projít tříměsíčním výcvikem a následně je začleněn do týlu. (...) Jak již bylo uvedeno, ve většině případů službu povolávání nenastoupí, protože se vyhýbají převzetí, což ale není kvalifikováno jako trestný čin a vojenská prokuratura se tím tudíž nezabývá.“ Z citované informace Ministerstva zahraničních věcí tak jasně vyplývá, že případná účast stěžovatele na vojenské operaci probíhající na východě Ukrajiny (tj. antiteroristické operaci) je odvislá od jeho vlastního rozhodnutí, jde v podstatě o dobrovolné rozhodnutí stěžovatele. Nutno zopakovat, že samotná vojenská služba na Ukrajině je hodnocena jako standardní, přičemž navíc existuje i možnost tzv. alternativní služby. S odkazem na tyto skutečnosti, tak nelze v obecném tvrzení stěžovatele týkajícím se odmítání účasti na „politické válce“ na Ukrajině spatřovat konkrétní důvod, který by udělení mezinárodní ochrany jeho osobě odůvodňoval.“ Citovaná argumentace je tedy plně aplikovatelná i na nyní řešený případ.

[10] Doplnit je možné i závěr Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 19. 10. 2006, č. j. 3 Azs 396/2005 – 88, a sice že „[o]bava založená na tvrzení stěžovatele, že by mohl být trestně stíhán za vyhýbání se vojenské službě, nemůže být považována za strach z pronásledování, neboť trest brožící za vyhýbání se výkonu vojenské služby by musel mít persekuci charakter [...] Vyhýbání se vojenské službě je tak obecně chápáno jako porušení zákona a trest za porušení této povinnosti není považován za persekuci.“ Se stejným výsledkem byla posouzena azylová irelevance dané právní otázky například také v usneseních ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 - 43, ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 - 34, ze dne 31. 8. 2016, č. j. 2Azs 141/2016 - 32, či v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 Azs 34/2017 - 26).

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na tvrzení stěžovatele uvedená v kasační stížnosti. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a je proto nepřijatelná. Nejvyšší správní soud ji tedy odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[12] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

[13] Stěžovateli byla usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 10. 2019, č. j. 63 Az 34/2019-25, ustanovena zástupkyní Mgr. Beata Kaczynská, advokátka se sídlem

Masarykovy sady 76/18, Český Těšín. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal advokátce odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v sepisu kasační stížnosti, a to ve výši 3100 Kč, a dále paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. c) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 3400 Kč. Tuto částku pak Nejvyšší správní soud zvýšil ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupkyně jako plátce daně povinna odvést. Částka v celkové výši 4114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu